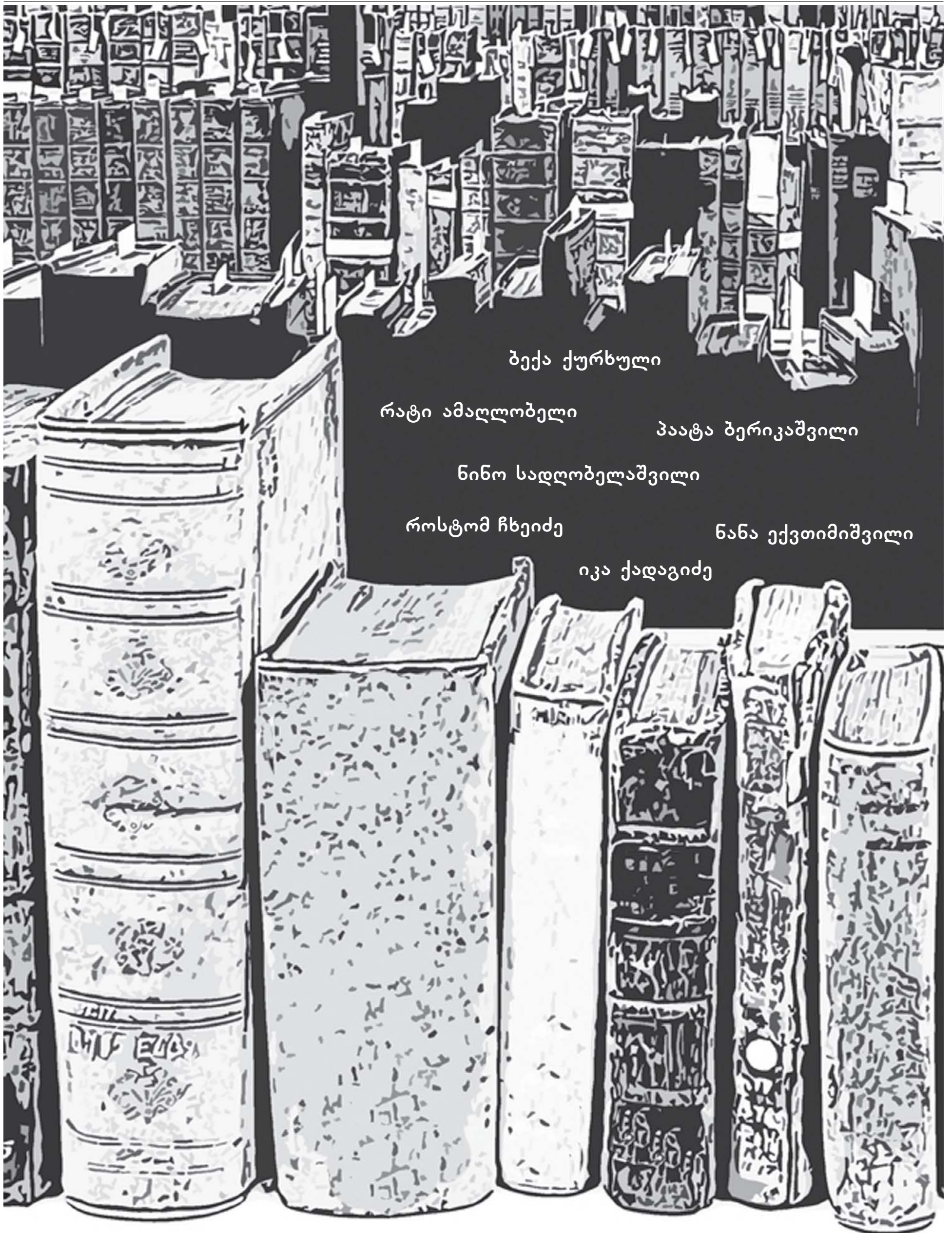

ლიტერატურული გაზეთი

№12(172) 17 - 30 ივნისი 2016

ბამონის ორ კვირაში ერთხელ, პარასკევით

ფასი 80 თეთრი

ბეჯა ქურხული

რატი ამდლობელი

პაატა ბერიკაშვილი

ნინო სადლობელაშვილი

როსტომ ჩხეიძე

ნანა ექვთიმიშვილი

იკა ქადაგიძე

დედა

ლამაზი იყო დედაჩემი,
ჩვენ ერთმანეთი
ისე გვიყვარდა —
მამაჩემი ეჭვიანობდა.

საბავშვო ბაღში წამდაუნუმ
ავად ვხდებოდი
და ამიტომაც ბაღის ნაცვლად
დედა თავისთან,
სამსახურში დამატარებდა.

თანამშრომლები კარგად მიცნობდნენ,
გადავდიოდი ხელიდან ხელში,
კალთიდან კალთაში
და უნებლიედ
არაერთი საუბრის მოწმე —
მე, სულ ხუთი წლის,
უნივერსიტეტს
შიგნიდან ვფლობდი.

მახსოვს ერთხელაც ნანამ თმები
მოკლედ შეიჭრა
და შეიღება.
ახლა რომ ვფიქრობ,
ჩემზე ბევრად პატარა იყო,
ვიდრე დღეს მე ვარ.
მე მიყვარს ჩემზე პატარა დედა.

იმ დღემდე, სანამ შეიჭრიდა —
მას ჰქონდა გრძელი, ნაბლისფერი
თმა და ნაწნავი,
ხანდახან პალტოს ჩაცმის დროს რომ
შიგნით რჩებოდა.

მას მერე თმა არ გაუზრდია,
სულ მოკლედ ჰქონდა.
მე მახსოვს დედა გრძელთმიანი,
მისი ხელჩანთა
ყავისფერი,
სუნით ნარევით;
ტყავის, პომადის,
რკინისა და ქალაღის ფულის.

როგორ მიყვარდა ამ ჩანთაში
ჩაძირვა, ყვინთვა,
ნივთების ძებნა, აღმოჩენა,
თვალთვლება.
ეს იყო კვლევა, ჭეშმარიტი მეცნიერება,
და დედაც, თუკი წამასწრებდა,
თავისი ჩვეული ირონიით მეტყვოდა:
„რატი,
შენ გამოხვალ არქეოლოგი“.

როდესაც მარტო ვრჩებოდი სახლში,
დედა ხმამაღლა ამბობდა დექსებს:
გალაკტიონი, ახმატოვა,
პუშკინი, რილკე.
მას მერე, როცა მათ ვკითხულობ
ჩემით, მე თვითონ —
თვალწინ დედაა,
მისი ხმა მესმის,
და პოეზიაც დედაჩემს გაგს,
გავს კიარადა,
იგი სულ მთლად დედაჩემია.

სიცხის დროს შუბლზე
შენი ხელის შეხება, კოცნა —
მუზად დამაჩნდა
დედა.

მამა

მე ნავიკითხე წერილები,
თუ რას წერ შენს ცოლს,
ანუ დედაჩემს სამშობლოში,
როცა მე გავჩნდი:
„როგორ ხარ, ჩემო
ნანა,
გიგზავნი, რაც მოხვება...
რადგან გოგო გვინდობდა
და ბიჭის სახელზე არც გვიფიქრია,
წერილს ვურთავ ვაჟების სახელებს
და აქედან აარჩიე.
გკოცნი ბევრს, შენი...“

წითელი კალმით
ჩემი მომავალი სახელიც გეწერა
ჩამონათვალში,
რისთვისაც გმადლობ.

შენ,
გვიანობით ბრუნდებოდი
სამსახურიდან,
სალამოს შეიღებე, ან რვაზე,
დაღლილი.

ან წითელ ტახტზე წევბოდი, ანდა
მწვანეზე,
რომელიმეზე აუცილებლად
და მე მისვამდი გულზე,
ვინცედილი თამამს.
ამბობდი, რომ შენ ხარ გემი
დიდ ზღვებში მოცურავე,
მე კი მეზღვაური,
ხშირად კაპიტანიც.

და შენი დიდი სხეული უცებ
ჩემთვის ხდებოდა ხომალდი, ნავი,
ვეკროდი მე შენს გულმკერდს და მუცელს
და შენი ორი ვეება მკლავი

ხელში მეჭირა, როგორც ნიჩბები,
ნიჩბებს მოუსვი, რატი, იჩქარე,
მეუბნებოდი და ჩვენც ვცურავდით
შორს, ღია ზღვაში; მახსოვს სურათი.

ძილის წინ დედა მამანავებდა,
ზურგზე მომიკიდებდა,
რასაც რატომღაც აჩიკუდა ერქვა
და ასე გამოვყავდი აბაზანიდან.
ძილით კი,
რალაც დრომდე შენ მაძინებდი,
შენ მანვენდი ლოგინში ღამით,
მე საძინებლის ქალს ვუჭვრეტდი,
რომელიც მალე
უნდა ჩამქრალიყო
და მეც წინასწარ მეშინოდა.

შენ ორივე ხელს მიკოცნიდი
რიგრიგობით, რიტმულად და ბევრჯერ.
ეს მე მართობდა, მაცივებდა და
ძალას მაძლევდა
სიბნელესთან გასამკლავებლად.

ახლა კი, როცა არ ხართ, ორივე,
გემ-დამსხვერუდი მეზღვაური ვარ.

დავძრწინვარ ჩემი ხსოვნის სარდაფში,
ეხსნი ფარულ უჯრებს, სკივრებს, ზარდახშებს.

მტვერს სულს ვუბერავ, ვშლი და ვუნათებ
ნიგნად აკინძულ დღეთა სურათებს,

რომელთა შუქი, როგორც სიზმარი
მსურს მოგანვინო, გამოგიგზავნო.

ეს სიმარტოვეც რომ ვძლიო ჩემი
ალბათ შენსავით გავხდები გემი —
მამა.

სული

წარმოიდგინე თავის ნაცვლად,
ან გულის ნაცვლად
მზე გაქვს,
მთვარე კი
პლანეტები და ვარსკვლავები —
არიან შენი შინაგანი ორგანოები.
ღვიძლი, ფილტვები, თირკმელები,
სულაც თვალები,
მოქსოვილია მათი შუქით,
ნისლოვანებით.

წარმოიდგინე, შენ ხარ მათი კონსტელაცია.
მარსი, ვენუსი, იუპიტერი, სატურნი, მერკური,
ისევე როგორც ორშაბათი, სამშაბათი
და ასე შემდეგ
კვირის შვიდი დღე
შენ ხარ.

შენ მთელი კვირის უფალი ხარ,
ხარ თვის უფალი, წლის უფალი,

შენი წილი დროის უფალი,
ლხინის თუ ჭირის,
გულის, ხელის,
თავის უფალი.

შენი სხეული ვარსკვლავებით მოჭედილი ზეცაა,
მიდი, ეცადე, ააცეკვე, აამოძრავე.

ხოლო შენი სული სულია, რომელიც სხვაში იხილე,
სხვათა სხეულთა გამჭოლ იხილე.
შენ ხარ, ვინც გიყვარს,
შენ ხარ, ვინც გახსოვს,
და თუ არ გიყვარს,
და თუ არ გახსოვს — გაკლია „შენ ხარ“,
გაკლია, როგორც ხელ-ფეხი, სმენა,
მხედველობა, შეგრძნება, ყნოსვა,
როგორც ჰუმორი, გაღიმების უნარი, ანდა
აღქმის, გაგების, შეცნობის ნიჭი.

ეს უნარები „სხვები არიან“,
ვინც კი ოდესმე მოგეწონა,
შეიყვარე, მიბაძე, აღიქვი, დაიმახსოვრე.

შენა ხარ ის, რაც შენამდე გარეთ იყო,
და რაც შენ გაიშენე, გაიშინაგანე.

შენი სამშვინველი ტყეებია უღრანი, ნათელი,
ლამეებია ჭრიჭინების ხმებით მცურავი.
მგრძნობიარეა, იმ ცხოველებით, ვინც გიყვარს,
ვისაც მოუარე, მოეფერე.

შენი სამშვინველი ტკაცუნა კოცონია
ავვისტოს ღამით მწყემსების მიერ
მინდვრად დანთებული, როცა;

მონყდა ვარსკვლავი, როგორც მერცხალი,
შენში დაუფრთხო ძილი საღათას,
აზრი ფრთა-სუსტი, ფიქრი ფერ-მცხრალი
ამონაკვთა და ამოანათა.

შენი სამშვინველი სინათლეა,
უხილავად რომ ასხივებენ ყვავილები.
შენი სამშვინველი ყვავილია, რომლის სხეულიც დაჭკნა,
მაგრამ მშვენება მისი აირეკლე, შეინახე, გაითავისე.

შენ ხარ ხსოვნაში
შეგროვებულ ყვავილთა შუქი.
მათგან მკურნალი ნელსურნელის
მფრქვეველი ირგვლივ,
ის, რაც არ იღებს,
მხოლოდ უხვად გასცემს და ჩუქნის
გულს თანა-გრძნობას,
შუბლს უმანკო ზრახვთა გვირგვინს.

შენ ხარ კლდეები, რომლებზეც ცოცავდი,
ზღვა ხარ, რომელშიც ცურავდი,
ცა, რომელსაც ზვერავდი, ჭვრეტდი.
და იმხელა ხარ — რაოდენითაც გაოცდი,
აღფრთოვანდი
სხვებით, სამყაროთი, ადამიანებით.

სალამო

სალამო — ნაკლები სინათლე
და მეტი განწყობა შიგნიდან.
სვლა შენი განცდების წინანდელ
დაბურულ ლაბირინთში გინდა.

სალამო — ფოთლების სიმწვანე,
ქუჩები — ჯადოქრის შეხვედრა
უეცრად სუნთქვას რომ გიმწვავებს —
შეხედავ და თავბრუ გეხვევა.

სალამო კანკალებს ჩრდილებით,
ციცინების მარცვლები დაცვივდა,
აივნებს მოუსხდენ ჩიტები
მაცნენი სულთა გარდაცვლილთა.

ჩემი ქალაქის იასამნები...

— ვაჰ, ჩიტი მოკლეს რიყის ნაპირზე...
— ვინ ჩიტი იყო?
— გოგო პატარა...
დედა მკერავი, მამა მეთევზე...
დილის ღოცვაზე გადაატარეს...

— იმ ღოცვის გარდა რითი ჰკვებავდნენ?
— თევზის ცრემლით და იასამნებით...
და ზამთრის ცივ და უცეცხლო ზღაპარს
შეუფუთავდნენ ვარდის საბნებით...

— ვარდებიც ჰქონდათ?
— ვარდს არ სჭირდება
ორანჟერეა, დიდი ფულები...
ვარდებს მაისის წვიმები უყვართ
და უმეცობის გაზაფხულები.

— მე რა შუაში ვარ?
— შენზე უთქვამთ, რო
არაყს არა სვამს, ეგ გიშველისო...
მარხვასაც იცავს, პირფარასაც იწერს
და დარდიც ესმის ობოლ შველისა...

— ვარდი თუ მოკლეს იასამნების,
შენ რას შვრებოდი, ბიჭო, მერედა?!
სად იყო შენი შავი ნაგანი?
სად იყო ჩემი თეთრი ბერეტა?

— კაფეში ვანდე
სქელგავა ვანდას
გახსოვს, ნითელი ჰქონდა ფარდები...
თმებში რო ოქროს ოფოფი ჰყვანდა,
შინ წასაღები ვანდე დარდებიც...

მე რა ვიცოდი, თუ ჰკლავდნენ ჩიტებს?
ან ჩიტი ასე როდის კვდებოდა?
დედა უქსოვდა ძველებურ ჩითებს,
სიცვივსაგან როცა კრთებოდა.

— როგორ დაათვრეს?
— მოშივდა ალბათ...
თვალეები ჰქონდა ზამთრის შველების...
და შეიტყუეს მატრბაზებმა
სუფრაზე ობოლ ვერმიშელების...

— ნამცეცს პეშვიდან კენკავდა, მითხრეს...
— არაყსაც სვამდა?
— რა ვიცი, ალბათ...
მთვრალი ვიყავი, მივდევდი ფიქრებს...
და ჩამასმინეს წასაღებ ამბად.

— თეატრის წინ რო კაფეა ძველი...
ხანდახან იქაც მინთებენ რამპებს...
ტირიან, თხზავენ თვალებით სველით
ათეატრალურ ზღაპრებს და ამბებს.

— იქნებ ჩვენც მოგვკლეს და...
ჯერ არ ვიცით?
— არცა შეგვერგო, არც გვალეზინა...
იქნებ იმ გოგომ, ჩიტმა პატარამ,
არყოფნა ჩვენი გაგვაგებინა.

— და როცა კლავდნენ,
ზარები დაჰკრეს...
ზარიც საქმეა!
— ვაჰ... და მერედა?
— სად იყო შენი შავი ნაგანი...
სად იყო ჩემი თეთრი ბერეტა...

პორტრეტები ტილოს გარეშე

— ალბათ გიყვარდა...
— მერე რა მოხდა?
— აღარაფერი...
— ხანი გამოხდა...
როგორც სპარსული მინანქრის ფერი
გაიცრია და სული ამოხდა...

— რა ჩიტი იყო?
— ჩიტი არ იყო...
ქალს ჰგავდა
ქარის ჭავლებით ნაქსოვს,
ფრთებს ისწორებდა, ხმა რომ გაიღო,
თეთრი თითების ცახცახი მახსოვს...

ფარდით შემოსილთ უფრთხობდა ქარებს,
თვალეები ჰქონდა ლურჯი სავსებით...
გალიის ღია დავტოვე კარი,
ველოდებოდი მთვარის ავსებას...

— არც ტილო გქონდა და არც ფანქრები?
— ნუ დახატავო ავსებულ მთვარეს,
— მთხოვა — ავდგები და, სანამ ჩავა,
მთვარეს თვალზე მოგიმინანქრებ...

— ჩიტები იყვნენ და...
ქალებს ჰგავდნენ.

პაატა ბერიკაშვილი

— ქვიშასაც ჰგავდნენ ძლიერ... ესოდენ,
— რომ ჩემი სულის ნატამალს სვამდნენ,
მერე თითებში შეკარგებოდნენ.

— ეგ მტვერი რაა ჭრელი ფერების?
— ეს მათი ფრთების ნატამალია...
— ეს იისფერი?
— ნინო ხომ გახსოვს?
ლურჯი — მარიკა და ნატალია...

— არც ტილო გქონდა და არც ფანქრები,
ისე გავიდა მთელი ცხოვრება,
— ვხატავდი ფრთებს და ნოემბრის ქარებს.
არ მჭირდებოდა დამახსოვრება...

— ხომ შემომიშვებ?
— მოდი, მობრძანდი...
— ჩიტები, ვიცი, მალე კვდებიან,
ფარდების მიღმა გალიის კარი
იცი, არასდროს დამიკეტია...

მთვარეზე რა ვთქვა...
ჩემსავით ცხოვრობს —
სულში ხან ლამაზ ყვავილებს მოთოვს,
ხან იმახსოვრებს გაფრენილ ჩიტებს,
ხანაც იმ ფრთების ნატამალს მოგთხოვს.

დალაქები და ანგელოზები

რა ჰქენი, მორჩი, ჩიტო, გალუსტავ?
— ჩიტი რათა ვარ?
ფრთები მაჩუქეს...
ჩამომიკიდეს გალიის კართან,
დილით ვიცვამ და მივყვები ქუჩებს.

— სულ ახლებია და ხელუხლები,
მტრედის ღინღლები რო მორთავს ქუჩებს,
ეგ მოგვიქუჩეს...
ბებრის მუხლების
ტკივილზე აგვცრეს და გაგვაყუჩეს.

— თევზს რო დაიჭერს მტკვარზე თოლია...
— თოლია იცნობს თევზის ალაგებს!
— ჩვენზე არა — შენი ტოლია,
მოვა, გვაპურებს ბებერ დალაქებს.

— რათ არ მიფრინავ, ბარო, თათარო,
სოლანლულელო ჭროლა ყეინო?
— რავი, დილიდან დარდი ვატარე...
არ გინდა ღვინო დამალეინო?

— ღვინო რად გინდა თათარს და ოხერს?
— მიყვარს ღვინო,
იცის ალაჰმა...

აილო ჩემი ლაილას ფერი,
საფერავებში გადაალაგა.

— ლაილა ოვა?
— ჩემი ცოლია...
მოკვდა და ვიცი ამაღამ მოვა...
ერთი და ჰყვანდა, ერთიც თოლია,
ერთიც კაბა და პერანგი მოვის...

— რას ჰქვია მოვა?
— თოლიაც მოსდევს...
ვარდები მოაქვთ... ყოველდღე მოდის,
ხან მეფერება, ხანაც ზის ისე,
ათვალეირებს ჟურნალებს მოდის.

— ლაილა თურმე — ანგელოზია...
იმ დღეს გამიწყნრენ თვითონ და ღმერთიც:
— არც წყალი გისვამს, არც გილოცია...
სანთელიც მომცა კენტი და ერთი:

— მე მოვკვდი,
— ორი რალად გინდაო?
— მამ ეგ ბალიშიც წაიღე-მეთქი!
— კრუხი დასვი და ჩიტებს დასთესამს...
ეგრე გვიბარებს ნინონმინდაო.

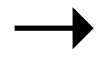
— გალუსტ, ლაილას იცნობდი, ალბათ...
— ვაჰ, როგორ არა!
სუფთა პავლინი!
— ეს ბარო კიდე — სოლანლულელი
შეყვარებული ჩარლი ჩაჰლინი.

— ლაილა ძლიერ სტიროდა მერე...
— რა ატირებდა?
— უყვარდა, რავი...
და მოვიტაცეთ მე და გალუსტამ.
ლამე დავკალით მტრედი და კრავი.

— კრავზე იტირა...
მტრედზეც ტიროდა
— მტრედიც შეჭამეთ?
— არა, გაფრინდა...
ლაილას თმებში ბუდე მოქსოვა,
იქ ჩაიკარგა და გაირინდა.

ყავა გაცივდა...
არაყი მორჩა...
გარეთ გოგონა ნაზი და ნორჩი...
იქით ლაილას იხსენებს ბარო,
აქეთ გალუსტას ნოველებს მოვრჩი...

ფრთები ძლივს დააქვთ ბავშვობის ჩიტებს,
რიყის სახინკლის ორთქლში ქრებიან,
ანგელოზები უქსოვენ ჩითებს,
მაგრამ ველარსად გაფრინდებიან...

დედის თვალეში ცხოვრობდი ადრე...
რო დაიშრიტნენ ის თვალეში,
ხო მოგაკითხეს?
სახლი გწყუროდა...
ის თვალეში აკი წაგართევს...
მას მერე სიო ძველი სახლის ჩრდილში დაგართევს.

სიო არ გიყვარს...
არც ჩავლილი უხმოდ დღეები,
დაღლილ ქალივით
სარეცელზე მინავლულები,
შენ ქარი გიყვარს — საფერავის სუნზე აცრილი
და ხის ტაბლეტზე დასანთლული სინანულები.

მერე...
ცხოვრობდი მეგობრების უნდო ლულებში,
სანამ ლულები შენს გუმბათებს არ დაუმიზნეს,
იმ გუმბათებში გადასახლდი...
იყავი მშვიდად,
სანამ ტაძრები წეროებად არ გადაიქცნენ...

მერე გაფრინდნენ...
გადიოდნენ თალხი დღეები,
ამ ქალაქს ძველი, ულახათო ედგა ემბლემა...
გაიქეცი და ის ნანატრი სამოთხეები
გადაგატარეს ჭრელა-ჭრულა მატარებლებმა...

იმ სამოთხის წინ ფარშევანგი დადის სარკეში...
და თეთრ არკებში
შენი ბალის რამზა ინთება...
თეთრი ეტლები,
საფერავის ძველი რითმები
გადაქცეულან გაუკვალავ ლაბირინთებად.

და ისევ მზისკენ გაიქეცი ფარდების მიღმა...
და სადაც მიხმე,
წამოგყევი მშვიდად და უხმოდ,
მახსენდებოდა — გინუნებდი უცხო ქალაქებს,
რადგან ვიცოდი, იმ ქალაქად
დრო — ქვიშის ბოთლში
ქალის და ღვინის მოზაიკად გადააღაგეს...

იასამნების დრო გიყვარდა — აპრილი მახსოვს...
და კიდევ მახსოვს, ცისკრისპირზე უმზერდი მთიებს,
დილის არაყი აივანზე...
ლურჯი ხალათი...
და გადაცვეთილ სამასრეში ითვლიდი ტყვიებს
და მახსოვს, არსად, არავისთვის გიღალატია...

ჩვენ მხოლოდ ქარის და წვიმისთვის
ვღალატობთ ხოლმე...
ფაიფურები, მურაბები, ჩრდილი საბნების...
ჩვენი არ არის...
ჩვენია მხოლოდ გამთანგავი წამი ყოველი
— დრო ახალ ღვინით დანინკლული იასამნების.

ისევ ბრუნდები
ლანდადქცეულ ძმების თვალეში,
დარდით და მტვერით ამოქარგულს მონახავ ბინებს...
იმ ნუკრებს ეძებ,
დედის პეშვით გამოკვებილებს,
დილის არილზე სასთუმალთან რო ჩაირბინეს.

შორიდან იგრძნობ...
აღბათ ბევრი...
ბევრი ხნის მერე,
გასაღვიძებლად ანგელოზნი ხელს რო ახლებენ...
გაგაღვიძებენ,
ძლიერ მკრთალი გექნება ფერი
და დედის სიზმრის საფერებლად დაგიძახებენ...

ქარი დაღლილი ფიქრის ქალია...

ქარს თვისება აქვს — არ არის ქარი...
ქარი დაღლილი ფიქრის ქალია...
რო მიუხურეს ოდესღაც კარი
და გაუსროლეს ერთი ფალია...
არ უამბიათ ერთი ზღაპარიც,
არც სასთუმალში დაუმალიათ.

ქარი სხვა არის — ფარდის და დარდის,
სარკის და ვარდის დააქვს ეკლები...
სანამ წავა და იმ შენს სარკეზე
უკანასკნელად აირეკლება...

ქალი სულ სხვაა — ხან არ ჰგავს ქარებს,
ეტლი ვერ უძლებს გზათა ქვიანებს...
ქალი წავა და გახურავს კარებს,
სანამ მეეტლე შეაგვიანებს.

ქალი სულ სხვაა — არ არის ქარი.
თალხი სამოსი დააქვს ეკლებად
და ელოდება, ქარის ფარდებზე
ზეიმურად რომ აირეკლება.

P.S.
ნეტაი თქვენდა, ქარნო და ქალნო...
ღმერთმა დღეს საქმე გამოლიაო...
დილის სუფრა მაქვს, დილის არაყით,
თქვენთან რაღა მაქვს სალოლიაო....

პაატა ბერიკაშვილი

ბედნიერი ვარ, თვალს რომ გაახელ...
ცა, მაგ თვალეების მიღმა რო ნათობს,
ჩემი სახლია...
მაგ სახლში მხოლოდ
შენი დაღლილი ღიმილი მართობს.

ბედნიერი ვარ — კონიაკს მისხამ,
წვეთები დაგდის დილის ხალათზე
და მახსენდება ყოველდღე სისხამ
უკანასკნელად რო გიღალატე.

მთვრალი ვიყავი...
თითქოს ქუჩებში
ოქროს ინვოდნენ მგონი არკები,
არ ილეოდნენ, მახსოვს, ქუჩები,
არც ეს წყეული კონიაკები.

ბედნიერი ვარ...
რო მახსოვს ისევ
ჭრელ ყვავილებით სავსე საბანი
და მიხარია, ისევ რო მოგწონს
ჩემი დაღლილი იასამანი.

ბედნიერი ვარ,
ლექსი რო გიყვარს
ჩემი ბიჭების და ენძელების,
გამიძნელებდა
ძმების მოქებნა
გადაკარგული ცის მძებნელების.

ბედნიერი ვარ...
თეთრი ფარდების...
ჩემი ბალის და ცის ალურების,
გადაფურჩები აღბათ ძველ დარდებს,
თუ უშენობას გადაფურჩები.

ბედნიერი ვარ...
გადაღმა ქუჩის
ვუფელი მაგ ბალის ვარდებს და შინდებს,
შინდს ვარდისფერი ჰქონია ტუჩი,
მხარზე გაკოცებს და დაგამშვიდებს.

„ლისიჩკა“

ვარდის მურაბა...
ჩაი...
ლამზაქი...
სოფო — ლამაზი, თეთრი ბეზია...
ეს ყვავილია?
არ გადამიგდო...
შუააზიიდან მიტარებია.

და სოფოს დააქვს სიმშვიდე შენი...
და შენი შვილის ავი შურები...
შენ დააქვს ჩემი ჭრელი სიზმრები
და ჩრდილი მწვანე აბაჟურების.

მე?
არაფერი,
ნატვრების გარდა...
ჩემო სოფო და ჩემო ნინიჩკა,
ეს გახეხილი დამაქვს ჯინსები,
და სიფრიფანა ძველი „ლისიჩკა.“

ყური დამიგდე:
ამ დანის პირზე
აგიგებ სახლს და აგიგებ საყდარს,
გაგივლებ ხნულს და ვარდებს დავეთესავ
შენი ბებიის ზღაპრების სადარს.

ამ დანის პირზე აშენდებიან
მერე დაბები და ქალაქები,
შენი ბებიაც და დაქალებიც
სულ სიყვარულზე ილაქლაქებენ...

მე?
არაფერი...
მაგ წამწამებში...
გამოვიძინებ — ბებიის ნებით...
შენც დაბერდიო, წამიჭურჩულა,
ცოტაც და თვალი დაენამება...

ბრაზდება თანაც:
— ეგ რა დაბები?!
შვილო, თუ ჩემი მოგწონს ნინიჩკა,
ან წაიყვანე, ან მე გააყვები
ან დამიტოვე შენი „ლისიჩკა...“

სოფი გაგიჟდა...
ან გაუგიჟდნენ
შავ გიტარაზე თეთრი ბაფთები...
მურაბის როზეტს და ედიტ პიაფს
მოსდევს ხმლები და თეთრი აფთები:

— ვერ დასახლებ ქალს დანის პირზე...
— ვიცი — ქალი ვარ!
მარსელის პირსზე
ხელი ვუკარი მარშალ რეძინსკის,
და ის ღიმილი შევაშრე პირზე...

— მე ავუშენებ...
— ლისიჩკის პირზე?
— კი, ერთხელ უკვე მქონდა ქალაქი...
და ის ლამაზი აივანები
მერმე აქა-იქ გადამიღაგეს...

— მერე ნინიჩკა?
— ნინიჩკა მოკვდა...
აპრილი იყო, დღე იყო შვიდი...
— სოფო, ხომ გახსოვს...
გეყოფა ბოღვა...
შავი ღვინო და საღამო მშვიდი...

— მას მერე ვაგებ სიზმრად ქალაქებს...
იმ დანის პირზე ვუსმენ გიტარებს...
მას მერე ვნატრობ მზიან ალაგებს,
ვიცი აქ აღარ გამოიღარებს...

მე ხვალვე წავალ...
სანამ იტყვიან დილის ლოთები
ჭორსა და მართალს,
სანამ ნინიჩკას შეიცხადებენ
და დანის პირზე გათხრიან საფლავს.

მე მალე წავალ...
დამშვიდდი, სოფი —
ჩემი ტკივილის თეთრო ბეზია
იქ არც შურია, არც ტკივილები,
იქ სულ სხვაგვარი აივნებია.

დანა „აქაქლა“

გამეღვიძება...
სიზმარს გიყვები...
ჩაი ადულდა...
ნუ მეფერები...
აგერ... შეხედე — ნაძვზე ციყვები!
იქით მთანმინდის ეიფელები...

ვდგები...
გარეცხილს მოვირგებ შარვალს...
ისევ ძველია და ცოტა სველია,
ეს რა წიგნია?
ანრი ბეილი...
რომი, ტოსკანა და სევილია...

აქ ისე ახლოს სახლოს სიკვდილი,
ღამე არ მყოფნის...
დილაა ბინდის...
ერთი წამია
შენს წამწამამდე...
დილა დაღლილი ქალივით მიდის.

ბინდში გაქრება
ფერი მაგ თმების
და შობის ღამის გირლიანდები,
მიგვიანდები...
კარებს აღებენ:
— ყავა?
— ჩაის ვსვამ...
რისი ნალები?!
ღმერთო, რარიგად მიგვიანდები...

— მე მემინია შენი თითების...
შენი თითების ჩურჩული მახსოვს...
— სუფთა კოლომბა...
კაბას ბოლომდე,
კაბას სისხლისფერ ძაძებით ნაქსოვს
გასდევს გარდასულ ღამეთა წყება,
და რაც არ უნდა კარგად ვომობდე,
ის ღამეებიც დაგავიწყდება...

მხოლოდ ამ დანას,
ლამაზს და ცბიერს,
რომ უწუნებენ ფერსა და იერს,
რომელსაც დანის არცა აქვს ტანი,
არც ნატვრებს ეძებს,
და არცა ეტლებს,
ცნობს მატრაბაზებს და ქუჩის ბერებს
და როცა ერთხელ მოგეფერება,
შორეთში თეთრებს გაყვები პეპლებს...

— ნუ გეშინია...
ეს შენთან დარჩეს...
მივდივარ...
— რატომ?
— ბილიკებს ვარჩევ...
რომელსაც გაჰყენენ მერცხლის გუნდები
ხომ დაბრუნდები?
ჰო, გაზაფხულზე...
მთელი სიცოცხლე ამ გზას ვუნდები,
გზას შავი პეპლის დასასრულისას.

— ეს დანა რაა?
— დანა არ არის...
მე ხათრი დამაქვს ძმების ბებრების,
ნუ გეშინია, დანა არ არის,
ეგ აჩრდილია თეთრი პეპლების...

— მე მომწონს შენი ძველი ხალათი...
ამოქარგული ბზით და თელეებით...

— ოქროს კომპეტი?
— არა, სიცრუით...
რის კომპეტი და ეიფელეტი...

გამოცილება...
კარი და ქარი,
დარდი ნუხანდელ ღამის ვაების...
— ეს შენთან იყოს...
დრო მალე მოვა
თეთრი ქუჩის და მზის ტრამვაების...

პეპელა რაა...
ქრება და იცდის...
პეპლის სამი დღე ჩემი ტოლია...
უნდა ვიჩქარო, დილაა სანამ,
სანამ მტკვრის პირზე დაქრის თოლია...

პეპელაა რაა...
დანაა მხოლოდ,
ქალის ტანი და და ქალის გული აქვს...
თუ ძლიერ დაღლი, გაგყიდის ბოლოს,
არცა იდარდებს, არც გალოთდება,
თუ დაივიწყებ, თავს არ შეგანწყენს,
და არც შენსავით გაბოროტდება...

გამეღვიძება...
სიზმარს გიყვები...
ჩაი ადულდა...
ნუ მეფერები...
აგერ... შეხედე — ნაძვზე ციყვები!
იქით მთანმინდის ეიფელეტი...

დახლიდარი

ისე არ მტკივა ეს გაზაფხული,
როგორც აივნის გაყინულ ჩიტებს,
სპარსულ ფარდაებს, დიბებს და ჩითებს...
და ვერაფერი ვერ დამამშვიდებს,
სანამ აპრილის იქნება შვიდი...

მიყვარს აპრილი...
ღვინოს ვსვამ სანამ,
სანამ იმ ღვინის გაცვდები სამანს,
ჯერ დედის ლანდი მახურავს საბანს,
საბანს იისფერს...
და იასამანს
დავკოცნი ხოლმე ლოთი, ნასვამი...

დახლიდარი ვარ მიეთ-მოეთის...
ძველი დღეების სიყვარულისა...
შლაპაც მქონია ძველი პოეტის:
აგერ — აქამდე არ გაყიდულა...
აქვე, კარებთან ჩამოკიდული...

მოგყიდით დარდებს —
აივნის ვარდებს,
ფოტოს,
სადაც რო ვთამაშობ ლოტოს...
ვყიდი ლოტოში მოგებულ ქალებს
და ჩამოსახსნელს ქალებზე ფარდებს...

ჯერ ნუ ჩამოხსნი...
არ გაყიდულა!
ასე დგას...
გოგო დარდად და ობლად...
არც არაფერი სასიქადულო,
თალხი ობლობის ჩამოსდის ოფლი...

ყველაფერს ვყიდი, რაც მბაბია...
როგორც დახლიდარს შეეფერება,
ვის ვაპატიე, ვინც მაპატია,
ჩემთვის ერთი აქვთ ახლა ფერები...

დილის საარზე ვყიდი ყველაფერს
ღვინით გასისხლულ პერანგის ფასად...
ეგ არაფერი, ჩემო ღამაზო,
თუ დაუცვლელი დამირჩა თასი...

ნაესევიან იმ თასს ჩიტები,
საფერავს ძველი ზღაპრის ფერების,
მოიპარავენ და მიართმევენ
ჩვენი სიონის კრებას ბერების...

დახლიდარი ვარ მაგ საფერავის,
აგე, სად მოჩანს მოგვთა ალები...
საქონელი მაქვს?
ჯადო მკერავის...
უფლის კვართით დაჰკანკალევენ.

საქონელი მაქვს?
აურაცხელი...
გზები და შაჰის ფარშევანგები,
ღვინით და სისხლით გასვრილი ერთ დროს
თეთრი სუფრები და პერანგები.

საქონელი მაქვს?
ნამექცა მცხეთა...
რაც უზინიათ ბერებს ტიტანებს,
ის ნატამალი ნაომარ დღეთა
სულ ჩემს ქალაქში გადმოვიტანე...

ჰოდა, სულ ქია არაყში ვყიდი!
მუქთაა სიფთა...
სხვა ამინდია...
ჯერ სანამ მახსოვს — სად დავწვი ხიდი
სანამ ჩარჩები გადაგვიდია...

P.S.
ლექსსა ვწერ ძველი სახლის პარმალზე,
ძველი აივნის მხიბლავს რიკული,
ისე მომწყურდა დილის საარი,
„ა“-ც კი ვიხმარე ემფატიკური.

დაგვიღოჯაბა

ღამეა...
ცივა, ვალაგებ ჩანთას...
— ისევ მიდიხარ?
— ხომ დავბრუნდები?
იქ სადღაც ლურჯი ღრუბელი ჩანდა
და წეროების თეთრი გუნდები...

რომ დავრჩე, იქნებ უცრად მოვკვდე...
ასე დაღლილი, ასე შიშველი...
და იმ ღრუბლების მივანყდე კბოდეს...
შენ ვერ მიშველი...
შენ ვერ მიშველი...

შენ გამატანე წყალი და პური...
და ყვავილების ძველი საბანი...
და მომიყვი, წყალს რო აპკურებ,
რეებს გიყვება იასამანი...

მე მიყვარს, როცა დაღლილი გტოვებ,
სიმარტოვემდე რა მანძილია...
როგორ გაუძლო წვიმებს და თოვებს...
მაგ თეთრმა ფარდამ და მანტილიამ...

მაგრამ ჯერ არა...
მე თავად გეტყვი,
როცა სულს დაღლის ყინვის ეკლები,
როცა ნავალ და შენს თეთრ ფარდებზე
უკანასკნელად ავირეკლები.

ჰო, ჯერ ადრეა...
არ მიხარია
ბროლის ლარნაკის თეთრი ვარდები...
იქ სხვა მხარეა,
იქ სიბერეა,
იქ სულ სხვაგვარად შეგიყვარდება...

ღამეა...
ცივა, ვალაგებ ჩანთას...
— ისევ მიდიხარ?
— ხომ დავბრუნდები?
იქ სადღაც ლურჯი ღრუბელი ჩანდა
და წეროების თეთრი გუნდები...

ნინო სადღობელაშვილი

ირაკლი ჭინჭარაულს

რა შემზარავია ცარიელი ფურცელი,
რომელზეც შენი ტკივილი უნდა გავაჩინო,
რა შემზარავია სიტყვები,
რომლებშიც ეს ტკივილი უნდა გავახვიო,
მუცლის სისხლი მოვწმინდო და
არტახები გადავუჭირო.
რა შემზარავია სიყვარული,
რომელმაც 24 წლის ბიჭი
ცოცხალ ღმერთად გაქცია და
შეუხსნელი ჩემგან კარი —
მზის სიმალლე გაგაღებინა!
ნაპერწკალო, რა სიზმრები ნახე ამისთანა,
ან რა წვიმამ დაგისვრიტა სულის ქერი,
ან რა მდინარის წყალს დაეხარბე,
სად იყო უფრო ღამაზი გაზაფხული,
ვიდრე აქ, ჩვენთან,
სადაც, ხეებს ბავშვის თვალები აქვთ და
გამონვდილი მუჭებიდან ვარდისფერი ცეცხლი
ამოსდით?..
ვინ არის უფრო დედაშენი,
ვიდრე ეს მინა —
შენი ფეხისგულეებით დაშიბული
ზეცის ნაჭრელა,
შენი გაზრდილი დედაშენი,
შენი სიცოცხლის პირბასრ საარზე
ჩითილივით შემოვლებული
უფრო დედაშენი სხვა სად ვინ არის?..
ან სად ნახე სხვა სიყვარული,
ან რა ჰქვია იმას, რასაც
მარტოობისას, უმწეობისას, სიცვიისას
სიყვარულს ვეძახით?
ეს რამხელა ფრთები შეგასხა,
ეს რა უცებ დაგიხეთქა
მინით სავსე ვერცხლის ბუშტები?..
ამ სიმღერებს,
გაჭვარტლული გულებიდან ამოშვებულ
ქარებს — სიმღერებს
სხვა რა ხმები ამჯობინე,
სად რას ვინ მღერის?
შენს სიკვდილს უნდა შევეფარო,
როგორც მღვიმეს — მშობიარე,
შენი სიკვდილის კედლებიდან
მონადენი წყალი ვწუნწო,
ამ წყლით გავიგრილო ჩემს მუცელში
ჩამწყვდეული ადამიანი,
ამ წყლით გამოვზარდო
ჩემი დიდი, შემზარავი
სიყვარული...

პრავის და მგლის სიმღერა

თენდება მთვარენაღეჭი ცა და
შენგან ნაჩქლეტი ღამის ფარდაები
უნდა გავასწორო, ძნელია
შენს თავზე სიმშვიდის ქადაგება.
მხვდება სიყვარული აყირავებული,
ჰაერში ფართხალბენ სინათლის თევზები
და როგორც ლეკვები სამალავს —
ჩრდილები გეძებენ.
ვალაგებ სამყაროს — სახლს დილაგადაცმულს.
მთების კედლები სიჩუმით ზანზარებენ,
ქარს მიაქვს ჩამქრალი ღრუბლები —
მარეკი ხაზარები...
რა დამრჩა? — ის ზღურბლი ავლოკო,
სადაც მე ვინყები და შენ კი მთავრდები,
საზღვარი — მოლობილი
მლაშე და დაფლეთილ ვარდებით.
და ნერწყვი — შენ რომ
ზღურბლზე დამიტოვე,
ღვივდება ჩემს ტანში, ჩემს ტვინში
მარილის ბალახებად,
მაყმუვლებს ჩემი ცხვრობა
საშენო სიმღერებს, უშენო სიმღერებს
გალალებით...

ზურგზე ჩვილივით აკიდებული
მიმყავს საწყალი სიყვარული,
მივაძლძლავს ბნელ ქუჩებში
გზები საათებს ახველებენ,
იქნებ როგორმე გავაპარო
მათხოვრის ჩველებში ჩაბუჭილი,
ძალივით ღრენით მოვიშორო
საწყალი სიყვარულის მნახველები...
მივრბივარ ჭაობის თავკომბალა,
ზურგზე სიყვარული მიხტუნავებს,
ცოტაც და მინდორი გამოჩნდება
ღრუბლის ნესტიანი სახვევებით,
იქნებ არ მომიკვდეს — გადავასწრო,
ჩვილი ბალახზე მოვიწვინო
და უშფოთველად ვიყიყინო
საწყალი სიყვარულის სახელი...

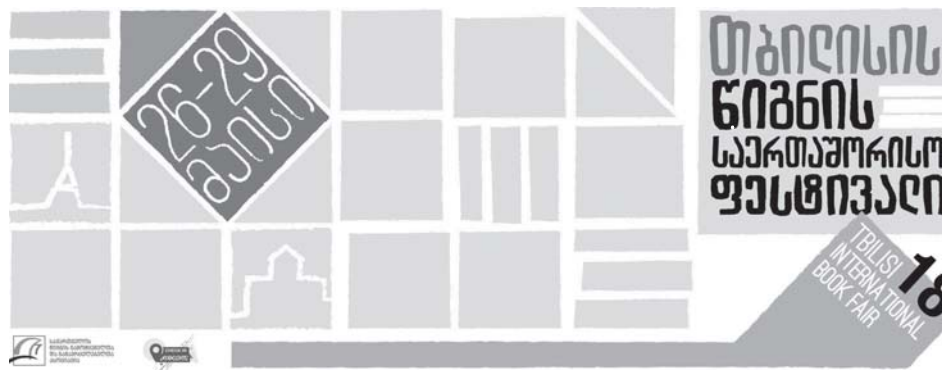

რეების გამოვლენას, ანალიზსა და კონკრეტული რეკომენდაციების შემუშავებას ისახავდა მიზნად. კვლევა ორგანიზაცია „ეისიტიმ“ ქართული წიგნის ეროვნული ცენტრის ინიციატივით მოამზადა. პრეზენტაცია წიგნის ეროვნული ცენტრის დირექტორმა დეა მეტრეველმა და წიგნის გამომცემელთა და გამავრცელებელთა ასოციაციის თავმჯდომარე გვანცა ჯობავამ გამართეს.

ალსანიშნავია პროექტი, რომელიც კულტურისა და ძეგლთა დაცვის სამინისტროს მხარდაჭერით ფესტივალის ფარგლებში განახლდა — ბიბლიოთეკების ვაუჩერიზაცია. წელს საქართველოს 66 მთავარი რეგიონალური ბიბლიოთეკის წარმომადგენელს გადაეცა სპეციალური ვაუჩერები, რომლითაც შეძლეს, სასურველი ლიტერატურა ფესტივალის მონაწილე გამომცემლობებისა და გამავრცელებლებისგან უსასყიდლოდ მიეღოთ. პროექტი მომავალ ფესტივალზეც გაგრძელდება.

150-ლარიანი, 100-ლარიანი და 50-ლარიანი ვაუჩერები გადაეცა, ასევე, ბლოგერების კონკურსის ფინალისტებსაც

ქალაქის ისტორიის ნაწილი

— მათ, ვინც ყველაზე საინტერესოდ გამოეხმაურა 2015-2016 წლებში ქართულ ენაზე გამოცემულ წიგნებს. ესენი არიან ელენე მამაგვიშვილი, თამაზ ქრიკიშვილი და ნინო დოფიძე. ოცდაერთიდან შერჩეული ექვსი საუკეთესო წერილი თბილისის წიგნის ფესტივალის კატალოგშიც შევა.

ფესტივალის მთავარი ძალა (გამომცემლობები) ბევრი სიახლით წარდგა მკითხველის წინაშე. მთელი წლის ნამუშევარი გამოფინეს და გაივსო კიდევ წიგნებითა და დამთავალიერებლებით პავილიონი. მართალია, ასოციაციისა და თითოეული გამომცემლობის ვებგვერდებზე გამოქვეყნებული ვიდეოკატალოგებიდან, მკითხველმა ფესტივალის დაწვევამდეც იცოდა, რა არჩევანი ელოდა და ბევრი წინდანნი მომზადებული სითაც მივიდა „ექსპო-ჯორჯიაში“, მაგრამ წიგნებით გადავსებულ დახლებს შორის სიარული, დახვედრული გამოცემების თვალშირება და რაიმე ახლის აღმოჩენის მოლოდინი ხომ ფესტივალის მთავარი ხიზლია და ძიებით გართული წიგნის მოყვარულებიც რამდენჯერმე უვლიდნენ წრეს პავილიონს. წელს პირველად ფესტივალს ქართული წიგნის ეროვნული ცენტრისა და კულტურისა და ძეგლთა დაცვის სამინისტროს სტენდი შეემატა.

ლარიანი, 2-ლარიანი, 5-ლარიანი წიგნები და 70-80 პროცენტია ფასდაკლება თითქმის ყველა გამომცემლობამ შესთავაზა მომხმარებელს.

მთავარი მაინც ახალი წიგნები იყო. ათწლეულების შემდეგ **პარპერ ლის** რომანმა „მიდი, დაყენე დარაჯი“ თბილისამდეც ჩამოაღწია, ნაწარმოებს, რომელიც 50 წლის განმავლობაში დაკარგული ეგონათ და მხოლოდ 2015 წელს აღმოაჩინეს, მოუთმენლად ელოდა ქართველი მკითხველი. რომანი **ლელა დუმბაძე** თარგმნა — ქალბატონმა, რომლის არაჩვეულებრივ თარგმანებს, მათ შორის ჰარპერ ლის დაუვიწყარ რომანს „**ნუ მოკლავ ჯაფარას**“ ყველა კარგად იცნობს. „ბაკურ სულაკაურის გამომცემლობას“ იმდენი სიახლე ჰქონდა, რომ სამ კატალოგში — „საბავშვო“, „მოზარდებისთვის“ და „მხატვრული პრო-

ზა“ — გადააწავს. ასეთ მრავალფეროვნებაში რომელიმე ახალი წიგნის გამორჩევა ძნელია. თუმცა, მსოფლიო ბესტსელერები — **მეთიუ ქუიქის „იმედის სხივთა კრებული“**, **ჯენიფერ ნივენის „ყველა ნათელი ადგილი“** და **ჯეფ კინის „წრის ბიჭის დღიურები“**, შეიძლება ითქვას, ცხელ-ცხელი გამოალაგეს წიგნის თაროებზე. ამასთან, გამომცემლობამ მყიდველს შესთავაზა ტრადიციული „ბედნიერი საათის“ კატალოგიც, რომელშიც მითითებული იყო, რომელ დღეს რა ლიტერატურაზე იქნებოდა ფასდაკლება და რომელ საათზე გააბედნიერებდნენ მყიდველს.

გამომცემლობა „**დიოგენეს**“ შეთავაზებაც არანაკლებ მსუყედ გამოიყურებოდა — ახალი სერიით „**ET CETERA**“ რამდენიმე ახალი წიგნი გამოუშვეს: **სტივენ კინგის „კუჯო“**, **მარტინ ემისის „ლამის მატარებელი“**, **ალექს შულაძის „გადა-მალვა“**. ინტერესი არ ნელდებოდა გამომცემლობის ორი მთავარი სერიის, „**დიოგენეს ბიბლიოთეკისა**“ და „**მერიკელების**“ მიმართ, განსაკუთრებული მოთხოვნა

ლის „**რძის ფოსტა**“ — გრაფიკული რომანი ოთხ ლექსად, რომლის პრეზენტაციაც ფესტივალზე შედგა. ფესტივალზევე წარადგინეს გრიგოლ **რობაქიძის „წერილები შტეფან ცვაიგს“**, დიდი მოთხოვნა იყო **გელა ჩარკვიანის** ავტობიოგრაფიულ რომანზე „**ნაცნობ ქიმერათა ფერხული**“.

„**ბაკმა**“ თანამედროვე ლიტერატურასთან ერთად, მაღალ დონეზე გამოცემული კლასიკა შემოგვთავაზა — „**ვეფხისტყაოსანი**“, **ომარ ხაიამის „რობაიები“**, **ფრანსუა რაბლეს „გარგანტუა და პანტაგრუელი“** გუსტავ დორეს ილუსტრაციებით, „**წმიდა ოთხთავი**“ გელათის ოთხთავის მინიატურებით, „**ფსალმუნნი**“ XII-XIX საუკუნეების ძველი ქართული მინიატურებით და სრულებით ცნცხალი გამოცემა — **გიორგი ლობჯინიძის** მიერ თარგმნილი „**წიგნი ქილილასი და დიმნასი**“.

შედარებით ახალგაზრდა გამომცემლობამ „**წიგნები ბათუმში**“ თხუთმეტამდე ახალი წიგნი გამოიტანა ფესტივალზე. რეი ბრედერის „**მარსის ქრონიკები**“, **ფრენკ შერბერტის „დიუნა“**, **ჯენ ოსტინის „ემა“** — „**უკვდავი ბიბლიოთეკის**“ სერიის პირველი წიგნი, **რიუ მურაკამის „პირსინგი“**, **სერგეი დოვგატოვის „ჩემოდანი. უცხოელი ქალი“**...

მასშტაბური საგამომცემლო პროექტებით გამოირჩეოდა გამომცემლობა „**პალიტრა L**“. „**ლიბერთისისი**“, „**ლიბერტიდისისა**“ და „**მსოფლიო ბესტსელერის**“ პოპულარულმა სერიებმა დამთავალირებელი გახსნის ნუთიდან მიიზიდა და დადგა კიდევ გრძელი რიგები გამომცემლობის დახლებთან. რიგში დგომა კი ნამდვილად ღირდა — ლატარია „იკითხე და მოიგებ“ 20 ლარის ღირებულების წიგნების შემქმნის მომგებიანი ბილეთით ასაჩუქრებდა. წიგნებთან ერთად, გათამაშებაში იყო ენა-ბუდაპეშტის ორკაციანი საგზური და მთავარი პრიზი — ავტომანქანა. 29 მაისს, ფესტივალის დახურვის დღეს, პრიზებიც გათამაშდა — ვენა-ბუდაპეშტის ერთკვირიანი საგზური თელაველმა მკითხველმა მოიგო, ხოლო მანქანის მფლობელი ქუთაისელი ქალბატონი გახდა.

განსაკუთრებული გამოხმაურება ჰპოვა ახალმა პროექტმა „**ქართული მონეტების ოქროს კოლექცია**“. მართალია, წიგნი-ალბომის გაყიდვა, ფესტივალის დასრულების მეორე დღეს, 30 ივნისიდან დაიწყო, მაგრამ უძველესი ქართული მონეტების სპილენძში, ვერცხლსა და ოქროში ჩამოსხმული ასლების შეგროვების შესაძლებლობამ საზოგადოება იმდენად მოხიბლა, რომ ალბომის გამომწერთა რიცხვმა მოსალოდნელს გადააჭარბა.

ფესტივალის გრანდიოზული კარნავალით დასრულდა.

მომზადდა თამარ ჟურნალმა

თბილისის წიგნის საერთაშორისო ფესტივალს ქალაქის კულტურულ და ბიზნესცხოვრებაში მნიშვნელოვანი ადგილი უჭირავს.

გაზაფხულობით, მაისის თვეში, წიგნებით გადაჭედებულ საგამოფენო სივრცეში მთელი ქალაქის, მთელი ქვეყნის თავმოყრა, გამომცემლობების, გამავრცელებლების, ავტორების, მთარგმნელებისა და მკითხველის დიდი შეხვედრა, ფუს-ფუსი, ხმაური, ფურცლის შრიალი, ავტოგრაფები, შთაბეჭდილებების გაცვლა, სასურველი მწერლების მოსმენა, რადიოსა თუ ტელევიზიის მთავარ გადაცემებში წიგნებზე საუბარი, გაზეთების პირველ გვერდებზე ლიტერატურაზე წერა და ოთხდღიანი ცხოვრება წიგნებით — უკვე ქალაქის ისტორიის ნაწილია.

წელსაც, 26-29 მაისს, საქართველოს კულტურისა და ძეგლთა დაცვის სამინისტროს, ქალაქის მერიის კულტურული ღონისძიებების ცენტრის, საქართველოს პრეზიდენტის ადმინისტრაციის მხარდაჭერითა და წიგნის გამომცემელთა და გამავრცელებელთა ასოციაციის ორგანიზებით, თბილისის წიგნის საერთაშორისო ფესტივალის მეთვრამეტედ გაიმართა, რომელშიც სამოცამდე ორგანიზაცია — გამომცემლები, გამავრცელებლები, საელჩოები, სამეცნიერო, კულტურული და რელიგიური ცენტრები მონაწილეობდნენ.

ოთხი დღის განმავლობაში „ექსპო-ჯორჯიას“ მე-11 პავილიონი ეთმობოდა ლიტერატურულ თუ საგამომცემლო ღონისძიებებს — წიგნების პრეზენტაციას, შეხვედრებს ავტორებთან, დისკუსიებს, საჯარო კითხვას, პროფესიულ სემინარებს, დაჯილდოებას. წელს პირველად ფესტივალზე საბავშვო მუსიკალური ჯგუფებიც გამოვიდნენ. ტრადიციულ ღონისძიებებს დიდი გათამაშება და ლიტერატურული კარნავალი შეემატა. ორგანიზატორებმა ნორჩი მკითხველისთვისაც განსაკუთრებულად იზრუნეს და სპეციალური კუთხე მოაწყვეს, რომელიც დიდიდან საღამომდე გასართობი და ინტელექტუალური ღონისძიებებით იყო დატვირთული. ფესტივალს, როგორც ყოველთვის, მთავარი სტუმარიც ჰყავდა — ამჯერად თბილისის ენვია ცნობილი მწერალი და ჟურნალისტი დიმიტრი გლუხოვსკი, რომელიც ქართულენოვან მკითხველს ცნობილმა ბათუმურმა გამომცემლობამ გააცნო, როცა სუპერპოპულარული „მეტროს“ სერიის სამი რომანი თარგმნა და გამოსცა.

ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი ღონისძიება წლებანდელ ფესტივალზე „ქართული წიგნის ბაზრის კვლევის“ პრეზენტაცია იყო. კვლევა 2013-2015 წლებში წიგნის სექტორში არსებული ვითარების შესწავლას, არსებული პრობლემებისა და სუსტი მხა-

რედაქტორი ირაკლი ჯავახაძე
რედაქტორის მოადგილე უჩა შერაზადიშვილი
ჟურნალისტი თამარ ჟურნალი

მობ. ტელ.: (577)742277; (599)269852; e-mail: litgazeti@yahoo.com

ლიტერატურული გაზეთი

საქართველოს კულტურისა და ძეგლთა დაცვის სამინისტრო

საქართველოს მწერალთა სახლი